

En (arve)synders sande glæde

af Kristian S. Larsen

En avisoverskrift må gerne få læsere til at glippe med øjnene. Det lykkedes for Iben Krogsdal med en klumme i Kristeligt Dagblad tidligere på året (27/2).

Under overskriften ”Jeg elsker at være arvesynder” skrev hun om det positive ved læren om arvesynden. Ved sin tale om fælles skyld er denne lære med til at ”tage presset af mennesker”, anførte hun.

Klummen opregnede præcist en lang eksempler på, hvordan vi mennesker svigter hinanden og sætter os selv først. Det gode budskab er angiveligt, at når skylden er fælles, er den mindre alvorlig. Mit medmenneske er også (arve)synder, og dermed har vi et ”menneskelighedsfællesskab”. ”Jeg er så dybt taknemmelig for, at min egen skyld ikke kun er min egen skyld”, hed det i klummen, der også talte om at dele denne glæde ”med den første den bedste arvesynder, jeg møder.”

I Bibelen fremstilles (arve)synden imidlertid ikke som noget befriende, som et ”menneskelighedsfællesskab” eller som noget – med et udtryk fra klummen – ”forårsagtigt opløftende”. Begrebet synd handler om adskillelse i forhold til Gud og mennesker, om fald og svigt, om – med Luthers udtryk – at være indkroget i sig selv og skyldig over for Gud.

Alt dette er der ikke så meget godt at sige om. Det er derfor svært at finde en passende melodi til Krogsdals ord om at elske at være arvesynder. Ad denne vej kører man tværtimod skævt og ender med en trøst, der ikke er holdbar. Et enkelt sted nævnte klummen tilgivelsen, men glæden har øjensynlig ikke sin basis her, men derimod i, at ”arvesynden samler os”.

Men er dette nu en sund og sand glæde? Er den ikke i stedet funderet på noget usundt og uægte? For lurer sammenligningen med de andre ikke også bag denne glæde?

Sammenligningen kan have forskellige former. Perspektivet kan f.eks. være: "Gud, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som andre mennesker, røvere, uretfærdige ..." (Luk. 18,11). I Krogsdals klumme vender det den anden vej: Kollegaen fejler også, naboen er også skyldig, og så er det hele ikke så alvorligt. Men omdrejningspunktet er alligevel sammenligningen, og spørgsmålet er, om forskellen mellem de to perspektiver er så stor.

At have fælles erfaringer af fejl og svigt kan være godt for forståelse og overbærenhed. Vi er alle i samme båd. Den erkendelse er vigtig. Mit medmenneske og jeg er fælles om at være skyldige.

Men det bliver vi ikke mindre skyldige af. Læren om arvesynden siger ikke, at min skyld ikke er min. Den siger tværtimod, at netop det er den. Den er min - på én gang skæbne og skyld. Det er både sandt og paradoksalt.

Bibelen viser ikke (arve)synden som noget elskværdigt, men peger på noget helt andet som det glædelige budskab. Med store ord og stærke farver maler Bibelen billedet af ham, som "slettede vort gældsbevis ... ved at nagle det til korset" (Kol. 2,14). Dens kerne og stjerne er ham, som "på sit legeme bar alle vore synder op på korset" (1. Pet. 2,24).

Med ældgamle salmeord synger Kirken derfor til ham, som "tog vor skyld og bar vor skam, vor sjæl at holde i live; for os du døde og opstod, du købte os med dit dyre blod, vor salighed est du alene!" (DDS 435,3).

Den holdbare trøst er altså ikke, at de andre også er skyldige, eller at vi kan redde os selv ved at hive os op ved håret. Evangeliet forkynder derimod en andens liv, død og opstandelse for os. Her er befrielsen, morgenlyset og det "forårsagtigt opløftende". For Han er redningen fra fortabelsen og den sande – fælles – glæde.

Korsets nåde og gåde er del af den kristnes tros inderste centrum. Hvis dette forrykkes eller fordrejes, er forkyndelse og sjælesorg alvorligt udfordret. Kirkens historie har mange eksempler på dette. Hver gang var / er opgaven at finde tilbage og, når man er færdig med at glippe med øjnene, holde fokus på centrum: Kristus og hans gerning for os.

Kristian S. Larsen er cand.theol. og formand for *Kirkelig Samling om Bibel og Bekendelse*

Iben Krogsdals klumme kan læses her: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/debat/jeg-elsker-vaere-en-arvesynder>